

Nr 268

Av herrar **Franzén** i Träkumla och **Gustafsson** i Stenkyrka, *angående Gotlands behandling i lokaliseringspolitiskt avseende.*

När i fjol riktlinjerna för de lokaliseringspolitiska insatserna för den närmaste framtiden fastställdes, stannade riksdagen tyvärr för ett beslut som lämnar mycket betydande delar av landet i stort sett utanför. De lokaliseringspolitiska insatserna av ekonomisk karaktär kommer exempelvis inte att kunna komma sydöstra Götaland, inbegripande öarna Öland och Gotland, till godo annat än i s. k. särskilda fall. För speciellt Gotlands vidkommande är detta beslut olyckligt. Befolkningsutvecklingen för Gotland visar en ogynnsam kurva. År 1850 hade Gotland 1,3 % av landets befolkning, medan motsvarande siffra 1963 var 0,7. Om man betraktar befolkningsutvecklingen för Gotland under 1950-talet, finner man att ön minskat sin befolkning med ca 8 % under denna tidsperiod. Det lär inte finnas något annat län i landet som haft folkminskning av liknande omfattning. Under de allra senaste åren har dess bättre en vändning kunnat inregistreras. En ökad industrialisering har kommit till stånd, och den ökning av sysselsättningsmöjligheterna som därmed inträtt har fått avfolkningskurvan att vända. Såväl under 1963 som 1964 har folkmängden kunnat ökas något. Denna vändning är glädjande. Om befolkningstrenden på längre sikt skall kunna hållas i uppåtgående riktning, fordras det emellertid fortgående insatser av sysselsättningsskapande karaktär. Enligt en prognos, som arbetsmarknadsstyrelsen utarbetat i samarbete med länsarbetsnämnden i Gotlands län, kommer det att behövas betydande tillskott i fråga om sysselsättningsmöjligheter om inte befolkningskurvan åter skall komma att peka neråt. Enligt denna prognos kommer det att år 1975 finnas ett behov av 21 286 yrkesverksamma personer på Gotland, medan tillgången vid samma tillfälle kommer att vara 24 079 personer i yrkesverksam ålder. Ett överskott på ca 2 700 personer kommer följaktligen att uppstå. Om inte Gotland kan tillföras ytterligare arbetstillfällen under tiden fram till 1975, blir alltså följden en betydande avflyttning.

En sådan utveckling skulle ur alla synpunkter vara olycklig. En ytterligare uttunning av den redan nu starkt decimerade befolkningen kan få ödesdigra konsekvenser för servicen för den kvarvarande befolkningen, och detta får i sin tur negativa konsekvenser för de företag som valt Gotland som lokaliseringsort.

Alla skäl talar följaktligen för att Gotland under det närmaste årtiondet bör bli föremål för insatser inom ramen för den mera aktiva lokaliseringspolitik som beslutats av riksdagen. Då även turismen betyder avsevärt för det got-

ländska näringslivet, finns det anledning att Gotland även får del av det stöd som inom ramen för den beslutade lokaliseringpolitiken kan komma i fråga för turismens utveckling. Utvecklingen i fråga om fritidens längd och möjligheterna att ta sig till Gotland via de förbättrade båtförbindelserna betyder att turismen på Gotland har goda förutsättningar att utvecklas. Detta medför emellertid att ökade krav ställs på investeringar i turistnämnden. Det finns följaktligen alla skäl att även Gotland kommer i fråga när det gäller lokaliseringpolitiska insatser för turistanläggningar.

Vid behandlingen av lokaliseringpolitiken vid fjolårets höstriksdag förelåg motionsförslag om inrättande av ett stödområde i östra Götaland enligt samma grunder som skall gälla för norra stödområdet. I detta östra stödområde skulle även Gotland ingå. Denna lösning, som enligt vår mening varit att förordas, avvisades emellertid av riksdagen. Såsom vi ovan redovisat, finns det särskilda skäl för ett aktivt lokaliseringsstöd till Gotland. Vi föreslår därför, att Gotland får utgöra ett särskilt stödområde enligt samma grunder som skall gälla för norra stödområdet, dvs. med ett aktivt och generellt utformat företagsstöd. En sådan lösning vill vi betrakta som ett provisorium i avvaktan på att ett mera omfattande stödområde inrättas i östra Götaland.

Med anledning av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att Gotland i fråga om lokaliseringpolitiken må utgöra ett särskilt stödområde enligt samma grunder som enligt riksdagsbeslutet 1964 skall gälla för norra stödområdet.

Stockholm den 26 januari 1965

Nils Franzén
i Träkumla

Torsten Gustafsson
i Stenkyrka
